

47732 - Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in hacda duâ için durduđu yerler

---

Soru

Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in hacda duâ için durduđu yerler nelerdir?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Sanırım soruda geçen ve Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in durduğu yerlerden kastedilen şey, Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in hacda duâ için durduğu yerlerdir. İlim ehli, Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in hacda duâ için durduğu yerlerin altı olduğunu belirtmişlerdir.

Nitekim İbn-i Kayyim -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in hacı, duâ için altı vakfeyi içermektedir.

Birinci vakfe: Safâ tepesindedir.

İkinci vakfe: Merve tepesindedir.

Üçüncü vakfe: Arafat'tadır.

Dördüncü vakfe: Müzdelife'dedir.

Beşinci vakfe: İlk (küçük) cemrenin yanındadır.

Altıncı vakfe: İkinci (orta) cemrenin yanındadır." (Zâdu'l-Meâd", c: 2, s: 287-288)

Bu vakfelerin detayı şöyledir:

1. Hacı, Safâ ve Merve tepesinde duâ eder. Bu duâ sırasında yüzünü Beytullah'a döner, üç defa tekbir getirdikten (Allahu Ekber dedikten) sonra Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sünnetinde

belirtilen duâyı üç defa tekrar eder. Bu iki duâ arasında da dilediği şekilde duâ eder.

Değerli âlim Muhammed b. Salih el-Useymîn -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Duâ sırasında kaldırdığı şekilde ellerini kaldırır ve üç defa 'Allahu Ekber' der ve Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'den gelen duâları okur.

Bu duâlardan bazıları şunlardır:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ، أَنْجَزَ وَعَدَهُ، وَتَصَرَ عَبْدُهُ، وَهَزَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ.

"Allah'tan başka hak ilah yoktur. O, birdir ve ortağı yoktur. Mülk O'nundur, hamd da O'nadır. O, her şeye gücü yetendir. Allah'tan başka hak ilah yoktur. O birdir. Va'dini yerine getirdi, kuluna (Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'e) yardım etti ve (Hendek savaşında düşman) grupları sadece O hezimete uğrattı."

Daha sonra dilediği şekilde duâ eder. Sonra yukarıdaki duâyı ikinci defa tekrar eder. Sonra ikinci defa dilediği şekilde duâ eder ve Merve'ye gitmek üzere Safâ'dan iner." ("eş-Şerhu'l-Mumti", c: 7, s: 268)

Bu duâ, sonunda değil de her şavtın başında olmalıdır. Zirâ yedi şavtın sonunda Merve'de yapılan bir duâ yoktur.

Değerli âlim Muhammed b. Salih el-Useymîn -Allah ona rahmet etsin- yine şöyle demiştir:

"Böylelikle Safâ ve Merve'de yapılan duânın, şavtların başında olduğunu, sonunda olmadığını ve Merve'de sona eren son şavtta duânın olmadığını da öğrenmiş oluyoruz. Çünkü artık sa'y sona ermiştir. Tavaf sırasında tekbir şavtın başında olduğu gibi, sa'y sırasında da duâ şavtın başında olur. Buna göre Merve'de sa'yı bitirdikten sonra oradan ayrılıp gitmelidir. Aynı şekilde Hacer-i Esved'in yanında tavafı bitirdikten sonra oradan ayrılıp gitmelidir. Çünkü artık Hacer-i Esved'i öpmesine veya ona dokunmasına veyahut da eliyle işâret etmesine gerek kalmamıştır. Bu konuda hiç kimsenin itiraz etmemesi için şunu gerekçe gösterebiliriz: Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- bu

şekilde yapmıştır." ("eş-Şerhu'l-Mumti", c: 7, s: 352)

2. Hacı, Arefe günü (Arafat'ta) güneş batıncaya kadar duâ etmeye devam eder. Hacının, bu günde bol bol duâ etmesi gerekir.

Nitekim Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle demiştir:

أَفْضَلُ الدُّعَاءِ دُعَاءُ يَوْمِ عَرَفَةَ، وَأَفْضَلُ مَا قُلْتُ أَنَا وَالنَّبِيُّونَ مِنْ قَبْلِي: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ. [رواه الترمذي وحسنه الألباني في صحيح الترمذي]

"En fazîletli duâ, Arefe gününün duâsıdır. Ben ve benden önceki nebilerin söylemiş oldukları en fazîletli söz şu olmuştur: Lâ ilâhe illallahu vahdehu lâ şerîke leh." (Tirmizî, hadis no: 3585. Elbânî, 'Sahih-i Tirmizî'de hadisin hasen olduğunu belirtmiştir.)

3. Hacının, Müzdelife'de sabah namazından sonra başlayıp ortalık iyice ağarıncaya kadar kibleye yönelerek ellerini kaldırıp duâ etmesi sünnettir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

فَإِذَا أَفَضْتُمْ مِنْ عَرَفَاتٍ فَاذْكُرُوا اللَّهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ وَاذْكُرُوهُ كَمَا هَدَاكُمْ وَإِنْ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلِهِ لَمَنِ الضَّالِّينَ [سورة ... البقرة من الآية: 198]

"... (Güneş battıktan sonra) Arafat'tan ayrılıp sel gibi akın ettiğinizde, Meş'ar-i Haram'da (Müzdelife'de) Allah'ı zikredin.Onu, size gösterdiği gibi zikredin. Doğrusu siz onun size doğru yolu göstermesinden önce sapıtmışlardan idiniz." (Bakara Sûresi: 198)

4. Hacı, ilk (küçük) cemreye taşları attıktan sonra duâ eder. Ardından ikinci (orta) cemreye taşları attıktan sonra duâ eder. Bu ise, teşrik günlerinde olur. Akabe cemresine taşları attıktan hem bayram gününde, hem de diğer günlerde duâ etmek meşrû değildir.

Allah Teâlâ en iyi bilendir.